

**Utsläppskällor i Götene kommun Vägtrafik:**

Väg 44 och E20 går genom Götene kommun. Där vägarna passerar tätorten Götene är årsdygnstrafiken på E20 5 270 fordon och de närmaste bostadshusen ligger ca 50 m från vägmitt. På väg 44 är trafikmängden 5 590 fordon förbi Götene. Ingen av vägarna passerar genom tätorten. Punktkällor: Västerbyverket rapporterar utsläpp av 22,1 ton NO<sub>x</sub>, 0,064 ton stoft och 0,4 ton SO<sub>2</sub>. Paroc AB rapporterar utsläpp av 40,9 ton NO<sub>x</sub>, 19,3 ton SO<sub>2</sub> och 14,2 ton fenoler. Gunnar Dafgård AB rapporterar utsläpp av 1,5 ton NO<sub>x</sub> per år.

**Kväveoxider**

Mätningar **2002/03** visar att halterna kvävedioxid i gaturum låg under nedre utvärderingströskeln för miljö kvalitetsnormen som årsmedelvärde. I gaturum var halten 15,7 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup> och i urban bakgrund 6,7 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup>. (Nedre utvärderingströskeln är 26 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup>).

Kvävedioxidmätningar i gaturum vid centrumhuset under **2010** gav årsmedelhalten 10 mikrogram/m<sup>3</sup>. Vid likadana mätningar 2014, 2017 och 2021 var halterna 7 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup> år 2012, 6,1 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup> år 2017 och 6,6 mikrogram NO<sub>2</sub>/m<sup>3</sup> år 2021.

Spridningsberäkningar för 2010 och 2011 ger årsmedelvärde mellan 9,5 och 12 mikrogram NO<sub>x</sub> i Götene invid de större vägarna.

**Lättflyktiga organiska ämnen (VOC)**

Mätningar under 2003/04 visar att bensenhalten var 1,2 mikrogram/m<sup>3</sup>, vilket ligger under miljö kvalitetsnormen som är 5 mikrogram/m<sup>3</sup>. Värdet ligger dock något över miljömålet som är 1 mikrogram/m<sup>3</sup>. År 2021 mättes bensenhalten i Borås, Skara, Ulricehamn. Där ligger halterna nu mellan 0,43 och 0,63 mikrogram/m<sup>3</sup>.

**Partiklar PM10 och PM2,5**

För 2010 och 2011 har spridningsberäkningar utförts för pM10. Årsmedelhalten beräknas ligga mellan 9,1 och 9,25 mikrogram/m<sup>3</sup> i tätorten.

Mätningar av PM10 och PM2,5 i Luft i Västs område: 2017 hade vi överskridande av nedre utvärderingströskeln för dygnsmedelvärdet PM10 i Borås med 36 dygn, 2018 med 60 dygn, 2019 med 51 dygn, 2020 med 38 dygn och 2021 med 72 dygn. Inga överskridanden i Ulricehamn, Mariestad och Skara. De senaste 5 åren har nedre utvärderingströskeln haft överskridande fyra år. Vad gäller PM2,5 så tangerades den nedre utvärderingströskeln för årsmedelvärde 12 µg/m<sup>3</sup> i Skene 2013. Alla år därefter har utvärderingströskeln klarats.

Bedömning:

Halterna PM10 och PM2,5 underskrider miljö kvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

**Bens(a)pyren**

I SMHIs nationella kartering av emissioner och halter av bens(a)pyren från vedeldning i småhusområden uppskattas att de högsta halterna i Götene kommun ligger på 0,39 ng/m<sup>3</sup>.

Bedömning: Halten av bens(a)pyren bedöms underskrida miljö kvalitetsnormen utvärderingströsklar.

### **Tungmetaller**

Naturvårdsverket har i en nationell kartering och analys av utsläppskällor och genomförda mätningar bedömt att halterna sannolikt ligger under den nedre utvärderingströskeln i Sverige förutom i närheten av de allra största utsläppskällorna. Luft i Väst har gjort mätningar av arsenik, kadmium, nickel och bly i Borås 2019. Årsmedelvärdena låg långt under MKN och utvärderingströsklarna. Miljökvalitetsnormerna deras utvärderingströsklar för arsenik, kadmium, nickel och bly bedöms därför inte överskridas.

### **Svaveldioxid**

Diffusionsmätningar har utförts i Luft i Västs område 2008 (april-december) i Lysekil, Tanum, Munkedal, Uddevalla, Mark, Falköping samt Bengtsfors. Resultaten visade att halterna av SO<sub>2</sub> är låga, mellan 0.3 µg/m<sup>3</sup> (Falköping) och 1.2 µg/m<sup>3</sup> (Nygårdstorget i Bengtsfors) Detta är långt under den nedre utvärderingströskeln vilket även Naturvårdsverket bedömer gäller för Sverige generellt. Svaveldioxidhalten bedöms även nu underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.

### **Kolmonoxid**

Uppmätta halter av kolmonoxid i Sverige är generellt låga och ligger under nedre utvärderingströskeln. Förhållandena i Götene kommun bedöms inte vara annorlunda och därför bedöms kolmonoxidhalten underskrida miljökvalitetsnormen och dess utvärderingströsklar.